



RINNANPOISTO TAI RINNAN OSAPOISTO LEIKKAUS

Leikkaus

Rintaleikkaus tehdään joko paikallispuudutuksessa tai yleisanestesiassa. Kasvaimen poisto voi vaatia lankamerkkauksen tai metyleenisivärjäyksen. **Lankamerkkkaus** tehdään tarvittaessa ennen leikkausta radiologisella osastolla leikkauspäivän aamuna ja **metyleenisivärjäys** leikkauksen aikana. Leikkauksessa poistettu kudos lähetetään mahdollisten jatkoröntgenkuvausten jälkeen patologille. Kun rintakasvaimesta on käytettävissä karkeaneulanäytteen vastaus, voidaan tehdä (tarvittaessa jääleikevalmiudessa) joko **rinnan osapoisto tai ablaatio eli koko rinnan poisto**. Kainalon imusolmukkeiden leikkaustoimenpide määräytyy radiologisten ja patologisten selvittelyjen perusteella; tehdään **varti-jaimusolmuketutkimus ja/tai tarvittaessa kainaloevakuatio (kainalorauhasten/imusolmukkeiden poisto)**.

Kipu

Kivun hoitaminen leikkauksen jälkeen on **tärkeää** ja kipulääkettä on hyvä ottaa **alkuun säännöllisesti**, koska se edistää toipumistanne. Kivun kokeminen on yksilöllistä ja on tärkeää, että osastolla ollessanne kerrotte henkilökunnalle, mikäli tunnette kipua.

Haavanhoito

Heti leikkauksen jälkeen teille laitetaan leikatun rinnan puolelle **painoside turvotuksen ehkäisemiseksi**. Kainaloalueelle asetetaan usein laskuputki (dreeni), jonka kautta poistuu mahdollinen leikkausalueelle tihkuva veri ja imuneste. Dreeni poistetaan kun erityys vähenee. Siteitä kevennetään 3 päivää leikkauksen jälkeen ja haava-alue tarkistetaan. Haavan **saa kastella** kolmantena päivänä leikkauksesta. Saunassa ei saa käydä ennen kuin ompeleet/hakaset on poistettu. Jos kainaloon tai leikkausalueelle kertyy nestettä tai turvotusta, voidaan haavalle tarvittaessa laittaa uusi painoside. Haavan seudun **hankautumista, tarpeetonta rasitusta sekä deodorantin käyttöä** kainaloalueella **tulee välttää**, kunnes haava on parantunut.

Leikkauksen jälkeen

Liikkuminen ja ylhäällä olo ovat elimistön toiminnan palautumisen kannalta tärkeitä. Jos teiltä on poistettu imusolmukkeita kainalosta, **kättä on hyvä pitää koholla vuoteessa ollessa**. **Fysioterapeutti** käy ohjaamassa teille yläraajan liikehoitoa ja antaa teille myös kirjalliset ohjeet. **Syöpätautien poliklinikan sairaanhoitaja** käy tapaamassa teitä osastolla leikkauksen jälkeen ja antaa tietoa mahdollisista jatkohoidoista. **Sosiaalityöntekijä** tulee tapaamaan teitä syöpätautien poliklinikalle ompeleen poistopäivänä.



Kotiutus ja jatkohoito Pääsääntöisesti rintasyöpäpotilaiden seurantakäynti leikkauksen jälkeen on L-PKS:n syöpälääkärin vastaanotolla, noin 3-4 viikon kuluttua leikkauksesta. Syöpälääkäri suunnittelee tarvittavat lisätutkimukset ja jatkohoidon. Tarvittaessa sädehoito annetaan Oulussa sädehoitoklinikassa ja mahdollinen sytostaattihoido L-PKS:ssä. Kotiin lähtiessänne saatte ajan syöpälääkärille ja sairaanhoitajalle. **Syöpätautien poliklinikan sairaanhoitaja poistaa ompeleet tai hakaset haavalta sekä tarkistaa leikkausalueen ja käden liikkuvuuden noin 2 viikon sisällä leikkauksesta.**

Rintasyöpäpotilaan seuranta on Länsi-Pohjan keskussairaalan kirurgian ja/tai syöpätautien poliklinikalla noin **viiden vuoden ajan**, ja sen jälkeen pääsääntöisesti terveyskeskuksissa tai avosektorilla.

Rintaproteesi

Mikäli teiltä on poistettu koko rinta, saatte osastolta väliaikaisen **ensiproteesin sekä verkkorintaliivit** maksutta. Rinnan poiston jälkeen ja haavan alueen parannuttua saatte LPKS:sta maksusitoumuksella **ilmaisen rintaproteesin**. Ensimmäinen maksusitoumus lähetetään teille jälkikäteen kotiin. Proteesi kannattaa **uusia noin kahden vuoden välein** L-PKS:n apuvälinekeskuksen kautta. Proteesi on ilmainen ja uutta maksusitoumusta ei tarvitse.

Muuta huomioitavaa

Jos kainalosta on poistettu imusolmukkeita, on vältettävä leikatun puolen vahingoittumista. Leikkauksen jälkeen **imutiet eivät ole aivan entisellään**, joten käden alueen tulehdukset voivat olla hankalahoitoisia. Käyttäkää suojakäsineitä talous- ja puutarhatoissa ja pienimmätkin haavat on hyvä välittömästi puhdistaa ja peittää siteellä. Teidän on hyvä rasvata käsiänne, sillä ihon kuivuminen edistää haavaumien syntyä. **Toipilasaikana leikatun puolen kädestä ei saa ottaa verikokeita, eikä siihen saa antaa rokotuksia tai muita pistoksia.**

Ongelmatilanteissa

Mikäli teillä ilmenee jotain seuraavista oireista **leikkauksen jälkeen**; kova kuume, haava alkaa punoittaa, kipeytyy tai jos haavalle kertyy nestettä ja se alkaa erittämään, **ottakaa yhteys teidät kotiuttaneeseen yksikköön tai akuuttiklinikalle**. Jos leikkauksesta on kulunut **useampia viikkoja**, ottakaa **ensisijaisesti yhteys oman kunnan terveyskeskukseen tai työterveyshuoltoon**.

Yhteystiedot

Osasto 4B	040 149 1241
LEIKO-osasto 2B	040 149 1257 (avoinna ma-pe klo 7-19)
Akuuttiklinikka	040 149 1191